

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเข้าใจลำดับของเหตุและผลในการเล่นสมมติ ในสถานการณ์สมมติแบบไม่ซับซ้อนและในสถานการณ์สมมติแบบซับซ้อนของเด็กไทยอายุ 3 - 5 ปี

สมมติฐานในการวิจัย

เด็กอายุ 3 - 5 ปี จะมีคะแนนจากการทดสอบความเข้าใจลำดับของเหตุและผลในการเล่นสมมติ ในสถานการณ์สมมติแบบไม่ซับซ้อนสูงกว่าคะแนนจากการทดสอบในสถานการณ์สมมติแบบซับซ้อนในทุกระดับอายุ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. อุปกรณ์ที่ใช้ในการเล่นสมมติ แบ่งเป็น 2 ประเภทคือ
 - 1.1 อุปกรณ์หลัก 2 อุปกรณ์ คืออุปกรณ์เป้าหมาย 1 อุปกรณ์ และอุปกรณ์ที่ไม่ใช่เป้าหมาย 1 อุปกรณ์
 - 1.2 อุปกรณ์ประกอบ
- รายละเอียดเกี่ยวกับอุปกรณ์หลักและอุปกรณ์ประกอบมีดังนี้ (ภาคผนวก ข)

เรื่องป้อนข้าวตุ๊กตาทมิ

- อุปกรณ์หลักคือ จานของเล่น 2 ใบ (สีส้ม 1 ใบ สีฟ้า 1 ใบ)
- อุปกรณ์ประกอบคือ ตุ๊กตาทมิ 1 ตัว ช้อนของเล่น 2 คัน หม้อข้าวของเล่น 1 หม้อ และทัพพีของเล่น 1 อัน

เรื่องอาบน้ำตุ๊กตา

- อุปกรณ์หลักคือ ตุ๊กตาสุนัข 2 ตัว (สีน้ำตาล 1 ตัว สีขาวดำ 1 ตัว)
- อุปกรณ์ประกอบคือ อ่างอาบน้ำของเล่น 1 อ่าง และผ้าขนหนู 1 ผืน

เรื่องหมุนเล่นโคลน

- อุปกรณ์หลักคือ หมูพลาสติก 2 ตัว (ผูกกระดิ่งสีแดง 1 ตัว สีน้ำเงิน 1 ตัว)
- อุปกรณ์ประกอบคือ โคลนจำลอง ถังน้ำ และขันของเล่น 1 ชุด

เรื่องตุ๊กตาดม

- อุปกรณ์หลักคือ แก้วน้ำของเล่น 2 ใบ (สีส้ม 1 ใบ สีเขียว 1 ใบ)
- อุปกรณ์ประกอบคือ ตุ๊กตาทมิ 1 ตัว และเหยือกนมของเล่น 1 เหยือก

เรื่องเปิดเล่นน้ำ

- อุปกรณ์หลักคือ เปิดพลาสติก 2 ตัว (ผูกกระดิ่ง 1 ตัว สวมหมวก 1 ตัว)
- อุปกรณ์ประกอบคือ สระน้ำจำลอง และผ้าขนหนู 1 ผืน

เรื่องลูกหุกระบายนี

- อุปกรณ์หลักคือ หมวกของเล่น 2 ใบ (ติดโบว์สีม่วง 1 ใบ สีแดง 1 ใบ)
- อุปกรณ์ประกอบคือ หุ่นมือตุ๊กตาทมิ 1 ตัว พู่กันระบายสี 1 อัน และอ่างพลาสติก 1 อ่าง

2. สถานการณ์ในการเล่นสมมติ 2 ประเภท คือสถานการณ์สมมติแบบไม่ซับซ้อน (Simple) และสถานการณ์สมมติแบบซับซ้อน (Complex) ในสถานการณ์สมมติแต่ละประเภท ประกอบด้วยสถานการณ์สมมติ 2 ชุด (ชุด A และ ชุด B) ที่คู่ขนานกัน โดย

(ชุด A) 1. เรื่อง ป้อนข้าวตุ๊กตาทมิ	คู่ขนานกับ	(ชุด B) 3. เรื่อง ตุ๊กตาทมิตีมนม
2. เรื่อง อาบน้ำให้สุนัข	คู่ขนานกับ	4. เรื่อง เปิดเล่นน้ำ
3. เรื่อง หมูเล่นโคลน	คู่ขนานกับ	5. เรื่อง ลูกหมูระบายสี

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือวิจัย และตรวจคุณภาพของเครื่องมือโดยการหาค่าความเที่ยง ด้วยวิธีทดสอบซ้ำ และหาความตรงตามเนื้อหาโดยการตรวจจากผู้ทรงคุณวุฒิ
2. ก่อนการทดสอบผู้วิจัยสร้างความคุ้นเคยกับเด็กแต่ละระดับอายุโดยการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆกับเด็กที่โรงเรียนเป็นเวลา 1 สัปดาห์
3. ช่วงการทดสอบ คุณครูจะช่วยพาเด็กเข้าไปในห้องที่ละคน ผู้วิจัยจัดให้เด็กนั่งด้านหนึ่งของโต๊ะโดยหันหน้าเข้าหาผู้วิจัย การทดสอบเริ่มต้นโดยผู้วิจัยพูดกับเด็กว่า “วันนี้เราจะมาเล่นสมมติกัน” จากนั้นผู้วิจัยจึงเสนอสถานการณ์สมมติ โดยหลังการเสนอสถานการณ์สมมติแต่ละสถานการณ์ ผู้วิจัยจะให้เด็กเลือกแสดงสมมติกับอุปกรณ์หลัก 1 ใน 2 อุปกรณ์ และให้เด็กตอบคำถามว่าทำไมจึงเลือกแสดงสมมติกับอุปกรณ์นั้น
4. ผู้วิจัยดำเนินการทดสอบเด็กเป็นรายบุคคลตามแผนคู่มือการบันทึกคำตอบที่จัดให้มีการถ่วงสมดุล (Counterbalance) ประเภทของสถานการณ์สมมติ และชุดของสถานการณ์สมมติ (ชุด A และ ชุด B) (ภาคผนวก ค)
5. ผู้วิจัยเป็นผู้บันทึกคำตอบลงในแผนคู่มือการบันทึกคำตอบ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. คำนวณหาค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของคะแนนความสามารถในการเข้าใจลำดับของเหตุและผลในการเล่นสมมติโดยจำแนกตามระดับอายุและประเภทของสถานการณ์ในการเล่นสมมติ

2. เปรียบเทียบความสามารถในการเข้าใจลำดับของเหตุและผลในการเล่นสมมติ ในสถานการณ์สมมติแบบไม่ซับซ้อนและแบบซับซ้อน ในทุกระดับอายุ โดยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทางรูปแบบผสม (3 X 2 Analysis of Variance (Mixed Design)) เมื่อพบความแตกต่างจึงทดสอบภายหลังด้วยวิธีของ Tukey โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC

ผลการวิจัย

1. ประเภทของสถานการณ์สมมติและอายุของเด็กไม่ส่งผลร่วมกันต่อความเข้าใจในลำดับของเหตุและผลในการเล่นสมมติ

2. เมื่อไม่คำนึงถึงระดับอายุของเด็ก เด็กวัยก่อนเข้าเรียนมีคะแนนจากการทดสอบความสามารถในการเข้าใจลำดับของเหตุและผลในการเล่นสมมติ ในสถานการณ์สมมติแบบไม่ซับซ้อนสูงกว่าสถานการณ์สมมติแบบซับซ้อนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. เมื่อไม่คำนึงถึงประเภทของสถานการณ์สมมติ เด็กระดับอายุ 4 ปี และ 5 ปี มีความสามารถในการเข้าใจลำดับของเหตุและผลในการเล่นสมมติมากกว่าเด็กอายุ 3 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในขณะที่ความสามารถในการเข้าใจลำดับของเหตุและผลในการเล่นสมมติของเด็กอายุ 4 ปี และเด็กอายุ 5 ปี ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ควรศึกษาเพิ่มเติมว่าการนำวิธีการเล่นสมมติมาเป็นเครื่องมือในการศึกษาถึงความสามารถในการเข้าใจลำดับของเหตุและผลในเด็กอายุ 3 - 5 ปี ในชนบทมีความแตกต่างจากเด็กอายุ 3 - 5 ปี ในกรุงเทพมหานครหรือไม่ เนื่องจากสภาพเศรษฐกิจและสังคมที่แตกต่างกันอาจส่งผลกระทบต่อพัฒนาการในการเข้าใจลำดับของเหตุและผลของเด็กทั้ง 2 กลุ่ม มีความแตกต่างกันได้